

Asia: VM212:00/2018 VN/10384/2019

Lausuntopyyntö valtionavustushankkeessa (VM212:00/2018) toimivan järjestöjaoston väliraportista

1 Taustatiedot

Lausunnonantaja

Yhdistys

2 Järjestöjaoston alustavat ehdotukset ja selvityksen kohteet

1 Monivuotiset toiminta-avustukset (s. 14)

Monivuotiset avustukset tukisivat lajiliiton toimintaa, jotta voidaan pitkäjänteisesti tehdä työtä. Lajeissamme vaikuttavuus mitataan useamman vuoden periodilla, vuosi lyhyt aika tarkastella kokonaisuutta. Esimerkiksi olympiadi olisi hyvä ja tarkastelu esim. 2 v. jälkeen. Tämä malli toisi selkärankaa avustuksen saajille, mahdollistaisi nykyistä paremman suunnitelmallisuuden ja toisi vakautta myös työntekijöiden jaksamiselle ja sitoutumiselle.

2 Valtionavustushakujen koordinointi (s. 15)

Yhteinen koordinointi olisi erittäin hyvä ja toivottava asia, samaa rahaa jakavien tahojen on hyvä toimia samojen toimintaperiaatteiden mukaisesti ja linjakkaasti

3 Valtionavustusten digitaalinen haku ja raportointi (s. 15)

Yhteinen alusta on hyvä ajatus. Ehdottomasti hyvä uudistus, lisää tehokkuutta sekä helpottaa hakemista ja raportointia.

4 Valtakunnallisten keskusjärjestöjen rooli valtionavustustoiminnassa (s. 16)

Tämä on hyvä selvittää ja kuulla laajasti eri osapuolia ja sekä tehdä hyvä riskianalyysi. Aktiivinen yhteistyö eri avustusmallien suunnittelussa ministeriön kanssa järjestöjen myöntämiin avustuksiin. Voisi toimia hyvin projektiluonteisten toimintojen rahoitukseen esim. jäsenjärjestöille ja -seuroille. Järjestöillä on kuitenkin aina paras tuntuma ja näkemys kulloiseenkin tarpeeseen. Valvonnassa järjestöillä myös parempi kosketuspinta toimintaan ja mahdollisiin puuttumisiin päästään

matalammalla kynnyksellä. Huomioitava kuitenkin valvonta, tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus toimivallan puitteissa.

5 Rahapelituottoja jakavien ministeriöiden toimintatapojen yhdenmukaistaminen (s. 17)

Kannatettava ajatus.

6 Valtionavustustoiminnan uusi toimintamalli (s. 18)

Kannatettava ajatus.

7 Odottamattomien muutosten huomioon ottaminen (s. 18)

Ehdotus hyvä ja voisiko jossain tilanteessa aika olla kahta vuotta pidempi? Esim. jos jostain syystä tulee isomman summan takaisinperintä, niin sen voisi maksaa erissä pidemmän ajan kuluessa, jotta toiminta ei liikaa vaarantuisi/loppuisi?

8 Toiminnassa tapahtuvien olennaisten ja/tai odottamattomien muutosten ilmoittaminen (s. 19)

Kun siirrytään uuteen järjestelmään hakemisen ja raportoinnin kanssa tulisi myös tämä ilmoitusmahdollisuus olla mukana.

9 Yhdistysten talouden ja toiminnan raportointi (s. 19)

Digitaalisuus antaa mahdollisuuksia tämänkin suhteen. Raportti tulee voida tehdä hakemuksen tietojen pohjalta ilman lukujen ja tietojen uudelleen syöttämistä. Tarvittavat talous- ja toimintatiedot toimitettaisiin kertaalleen ja päivitetäisiin tietoja tarvittaessa. Onko tarve kerätä erikseen manuaalisesti syötettäviä talouden lukuja, kun tarvittavat talouden raportit toimitetaan? Varsinkin viimeisin lomake lisäsi työtä, koska se ei ollut automatisoitu (kaava).

10 Yhdistysten osallisuus ja vaikuttaminen (s. 20)

Koko prosessi tulee tehdä yhteistyössä suunnittelusta loppuraportointiin.

11 Valtionavustushakemusten ja -selvitysten käsittely tiimeissä (s. 21)

Tiimityö selkiyttää ja vapauttaa resurssia virkamiehiltä. Lisäksi saataisiin nykyistä parempi kokonaiskuva hakemuksista ja tarpeista. Tiimityöskentely hyvä asia, liittyen myös esteellisyyksiasiaan, tekee prosessista luotettavamman.

12 Yleisavustusten ja erityisavustusten arviointikriteerit (s. 21)

Yleiset ja selkeät kriteerit tärkeitä, mutta on kuitenkin keskeistä huomioida eri toimijoiden omat erityispiirteet ja spesifit tavoitteet. Tätä tukee yhteinen suunnittelu.

13 Yhteiset vastuullisuuskriteerit (s. 22)

Arviointikriteereissä (4.12) on mainittu yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja saavutettavuus toiminnan laajuuden kohdalla, mikä on hyvä. Tärkeitä olisivat myös toiminnan laadun kohdalla myös vastuullisuus ja turvallinen toimintaympäristö. Yhteiset vastuullisuuskriteerit ovat hyvä asia, ja muillekin järjestöille voisi sopia liikunnan vastuullisuuskriteerit. Kriteerien ja arviointiperusteiden sanoittaminen ja selkeyttäminen on hyvä asia, toivottavasti sitä toteutetaan riittävän laaja-alaisesti (vastuullisuuden osa-alueet huomioiden).

14 Varainhankinta ja rahoituslähteiden yhteensovittaminen (s. 22)

Oman varainhankinnan kasvusta ei pitäisi rankaista, vaan sitä pitäisi tukea. Varallisuus käytetään aina järkevästi yleishyödylliseen toimintaan. Lajien tapahtumien kaupallistaminen on välttämätöntä näkyvyyden saamiseksi ja samalla järjestelyissä olevien jäsenseurojen kulujen pienentämiseksi.

15 Taloustarkastajan tehtävä (s. 23)

Erittäin kannatettava ehdotus. Säästyttäisiin varmasti joiltain jälkikäteen eteen tulevilta haasteilta/epäselvyyksiltä.

3 Järjestöjaoston väliraportti ja valtionavustustoiminta

Järjestöjaoston väliraporttia koskevat yleiset huomiot

-

Valtionavustustoimintaa koskevat yleiset huomiot

Kuten tiedämme taloudelliset resurssit (kuten muutkin) ovat yleensä aina rajalliset ja se toivottavasti haastaa miettimään mitä, miksi ja miten asioita tehdään. On tärkeää huomioida toimintaympäristön mahdolliset muutokset ja kehittää toimintaa koko ajan. Nyt edessä olevat näkymät niukkenevista ajoista järjestöjen julkiseen rahoitukseen liittyen haastavat, mutta samalla myös mahdollistavat. Joudumme, tai pääsemme, kolmannella sektorilla miettimään uusia työtapoja, kumppanuuksia, rahoitusta, vanhojen rakenteiden uudistamista jne.

Valtionavustuskäytäntöjen yhdenmukaistamista koskevat ehdotukset järjestöjaostolle valmistelun jatkamiseksi

Nyt kun eri ministeriöissä ja poliittisessa päätöksenteossa mietitään tulevaa järjestörahoitusta, on tärkeää tukea ja kannustaa niitä toimijoita, jotka uudistavat ja kehittävät toimintojaan aktiivisesti toimintaympäristön muutokset huomioiden. Oli sitten kyse järjestön perustehtävän toteuttamisesta, rahoituspohjasta (esim. yrityskumppanuudet) tai digitalisaation hyödyntämisestä jne.

Koko suomalaisen yhteiskunnan arvomaailman perustana olevaa vahvaa kansalaisyhteiskuntaa on nyt mahdollisuus rakentaa ja kehittää yhä parempaan suuntaan. Se edellyttää laajaa yhteistyötä koko järjestökentän ja julkisen sektorin eri hallinnonalojen kesken. Nyt tulisi rohkeasti tarkastella ja haastaa nykyisiä toimintatapoja ja rahoitusmalleja. Osaamista tästä maasta taatusti löytyy eli perusteellisesti tehty eri toimijoita osallistava suunnittelu ja kuuleminen antavat varmasti parhaat eväät kestävämmän ja tuloksekkaan toimintamallin löytymiselle.

Airaksinen Sanna
Suomen Uimaliitto

